Klim Sparekasse

Cvr. nr. 23032716

Årsrapport

2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	9
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	10
Resultat- og totalindkomstopgørelse	14
Balance	15
Egenkapitalopgørelse	16
Kapitalkrav, kernekapital, kapitalgrundlag og solvens	17
Noter: anvendt regnskabspraksis	18
Noter: resultatopgørelse og balance	29
Noter: øvrige oplysninger	38
Noter: hoved- og nøgletal	44
Repræsentantskab	45
Medarbejdere	46

SELSKABSOPLYSNINGER

Navn	Klim Sparekasse Oddevej 25, Klim 9690 Fjerritslev Tlf. 98 22 52 55, fax 98 22 56 60 Cvr. 23 03 27 16 Internet: www.klimsparekasse.dk E-mail: klim@klimsparekasse.dk
Bestyrelse	Else Myrup Kristensen, Thorup Strand, formand Svend Sunesen, Øsløs, næstformand Kristina Kristensen, Klim Niels Nørgaard Thomsen, Tranum Per Boelt Christensen, Thorup Strand Per Bliksted, Arup Sonia Luther Nielsen, Gøttrup Søren Nørmølle, V. Thorup
Direktion	Henrik Agesen
Revision	Beierholm Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Voergaardvej 2 9200 Aalborg SV
Filial	Øsløs Sparekasse Bygholmvej 9 Øsløs 7742 Vesløs Tlf.: 97 99 35 44, fax 97 99 35 93

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet
Klim Sparekasses hovedaktivitet er at udbyde traditionelle finansielle produkter, herunder rådgivning om bl.a. pension, investering og realkreditlån, til private kunder samt mindre erhvervskunder i sparekassens primære markedsområde. Dette område omfatter Han Herred, Hannæs, det nordlige Thy og Vesthimmerland. Som en stærk lokalforankret garantsparekasse kan størstedelen af det samlede udlån og garantier henføres hertil.

Usædvanlige forhold
Årets regnskab er væsentligt påvirket af salget af 75 % af sparekassens aktier i Sparinvest til Nykredit, som har bidraget med ca. 4,6 mio.kr. i positiv kursregulering. Der har ikke i øvrigt været usædvanlige forhold i 2019, der har påvirket indregning og måling af resultatet og balanceposter mv.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelse
Klim Sparekasse realiserede i 2019 et resultat før skat på 11.081 tkr., hvor resultatet for 2018 var på 6.042 tkr. Resultatet betragtes som ekstraordinært godt under de nuværende økonomiske forhold med fortsat meget lave renter og store indlånsoverskud.

For 2019 forventede vi et årsresultat på ca. 6.200 tkr. før kursreguleringer, nedskrivninger og skat. Resultatet blev 5.858 tkr., hvilket således er lidt under det forventede.

Sparekassens netto renteindtægter steg i 2019 med 1,7 %, hvilket skyldes faldende udgifter til indlån og svagt stigende indtægter fra udlån og obligationer. Dette modsvares dog næsten af stigende udgifter til negativ rente af sparekassens indestående i Nationalbanken.

Gebyr- og provisionsindtægter er steget 4,1 % til 6.780 t.kr.

Netto rente- og gebyrindtægter udgør herefter 19.650 tkr., en stigning på 5,4 % i forhold til 2018.

De samlede omkostninger til personale og administration stiger fra 12.705 tkr. i 2018 til 13.502 tkr. i 2019, en stigning på 6,3 % hvilket især skyldes stigende løn omkostninger som følge af en stigning i skyldige feriepenge samt stigende IT-omkostninger.

Sparekassens fondsbeholdning udviser for 2019 en kursgevinst på 5.178 tkr. mod en kursgevinst i 2018 på 151 tkr. Kursgevinsten fordeler sig med en gevinst på 6.536 tkr. på aktiebeholdningen, hvoraf ca. 4,6 mio.kr stammer fra salget af Sparinvest. Hertil kommer et kurstab på 1.431 tkr. på beholdningen af obligationer og en gevinst på 73 tkr. fra beholdningen af rejsevaluta.
Årets nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender udgør en indtægt på 45 tkr., hvor der i 2018 blev bogført en indtægt på 261 tkr. på denne post. Den positive udvikling relaterer sig til en forbedring i økonomien hos mange af sparekassens kunder.

Årets skat er udgiftsført med 1.071 tkr., hvorved årets resultat efter skat er opgjort til 10.010 tkr., svarende til en forrentning af egenkapitalen på 12,1 %, mod et tilsvarende positivt resultat efter skat i 2018 på 5.091 tkr., svarende til en forrentning af egenkapitalen på 6,9 %.

LEDELSESBERETNING

Resultat
Årets resultat er et overskud efter skat på 10.010 tkr., som foreslås anvendt på følgende måde:

Overført til reserver tkr.	9.612
Rente af garantkapital tkr.	398

Balance
Den samlede balance udgør 471.367 tkr. ultimo 2019, mod 440.694 tkr. ultimo 2018, svarende til en stigning på 7 %.

Sparekassens udlån falder fra 191.141 tkr. ultimo 2018 til 181.583 tkr. ultimo 2019, svarende til et fald på 5 % hvilket er dårligere end forventet. Faldet skyldes afslutning af en række boligsager, hvor gælden til sparekassen er indfriet med lavtforrentede kreditforeningslån. Sparekassens udlån er fordelt med 36 % til erhverv og 64 % til private. De 2 største eksponeringer på erhverv udgøres af landbrug med 11 % og fiskeri med 7 %. Øvrige erhverv, som er en blanding af deltidslandbrug og diverse mere hobby prægede fritidserhverv, hvor hovedindtægten kommer fra alm. lønindkomst, udgør dog samlet set 5 %.

Indlån stiger med 19.167 tkr. til 376.905 tkr. ultimo 2019, svarende til en stigning på 5,4 % på trods af stor aktivitet på investeringsområdet. Sparekassen har således fortsat et meget solidt indlånsoverskud i forhold til udlån.

Overdækningen i forhold til lovkrav om likviditet ift. LCR-brøken udgør 2.083 %.

Klim Sparekasses samlede forretningsomfang (udlån, indlån og stillede garantier) stiger fra 613.349 tkr. ultimo 2018 til 630.992 tkr. ultimo 2019, svarende til en vækst på 2,9 %.

Efter indregning af årets overskud udgør sparekassens samlede egenkapital ultimo 2019 88.149 tkr., hvoraf garantkapital udgør 13,97 mio.kr.. Egenkapitalen er således steget 14,4 % i forhold til ultimo 2018.

Kapitalforhold og solvens
Kapitalgrundlaget er i årets løb forøget med 14.601 tkr. til 79.523 tkr. ultimo 2019.

De samlede risikoeksponeringer er ultimo 2019 opgjort til 291.443 tkr., en stigning på 3.792 tkr. fra ultimo 2018.

Sparekassens solvens udgør 27,3 % ultimo 2019, hvilket er en stigning på 4,7 % i forhold til ultimo 2018. Klim Sparekasse er således fortsat særdeles velkonsolideret.

Klim Sparekasse anvender standardmetoden for opgørelse af kreditrisici og basisindikatormetoden for opgørelse af operationelle risici, ved opgørelse af risikoeksponeringer. Sparekassen har vurderet, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for gradvis at indføre mere avancerede modeller.

Klim Sparekasses individuelle solvensbehov jf. FIL §124, stk. 4 er opgjort til 11,0 % mod 11,9 % ultimo 2018. Overdækningen i forhold til den faktiske solvens er således 16,3 procentpoint.

LEDELSESBERETNING

Kapitalforhold og solvens, fortsat

Sparekassen vil i de kommende år i betydeligt omfang blive påvirket af stigende kapitalkrav, herunder NEP-tillæg, indfasning af kapitalbevaringsbufferen samt indfasning af den kontracykliske kapitalbuffer. NEP-kravet, er et udtryk for hvor stor en polstring – målt i forhold til de risikovægtede eksponeringer – et pengeinstitut skal have. For pengeinstitutter med en balance på mindre end 3 mia. euro fastsætter Finanstilsynet NEP-tillægget i intervallet 3,5-6 % med et gennemsnit på 4,7 %. Finanstilsynet har i januar 2020 fastsat sparekassens individuelle NEP-tillæg til 3,6 procent, der indfases fra 2020 til 2023. Tillægget opgøres årligt af Finanstilsynet og vil blive opgjort igen i løbet af 2020 med baggrund i sparekassens indberetninger for 2019. Det samlede NEP-krav - kapitalkrav inklusiv NEP-tillæg - forventes primo 2023 at være i niveauet 19,1 procent, der udgøres af solvensbehov, kapitalbevaringsbuffer samt NEP-tillæg. Sparekassen har indarbejdet disse krav i sin kapitalplan og forventer ikke problemer med at opfylde de stigende kapitalkrav.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til aflæggelse af regnskabet for 2019 er der ikke indtrådt forhold, som ændrer vurderingen af årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån og tilgodehavender. Det skal også ses i lyset af den fortsatte svage økonomiske udvikling i samfundet og et meget vanskeligt ejendomsmarked.

Sparekassen arbejder løbende med forbedring af metoder og datagrundlag for indregning og måling af udlån og andre tilgodehavender, og vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er af uvæsentlig betydning for årsrapporten.

Forventet udvikling i 2020

Der forventes i 2020 et årsresultat før kursreguleringer, tab, nedskrivninger og skat på ca. 5.100 tkr. i forhold til indeværende år, hvor resultatet før disse poster udgør 5.858 tkr. Den forventede nedgang skyldes en forventning om faldende provisionsindtægter fra samarbejdspartnere og fald i gebyrindtægter fra låneomlægninger. Vi forventer samtidig fortsat stigende omkostninger til edb, lønninger og administration.

Det samlede forretningsomfang forventes at stige moderat som følge af en fortsat pæn tilgang af nye kunder.

Videnressourcer

Klim Sparekasses fremtidige udvikling er afhængig af, at sparekassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af sparekassens hovedaktivitet. Organisation og medarbejdersammensætning er tilfredsstillende. I betragtning af sparekassens størrelse med 11 ansatte, hvor der ikke er meget plads til specialistfunktioner, fungerer dagligdagen tilfredsstillende.

Specialistviden indhentes i fornødent omfang hos sparekassens samarbejdspartnere.

LEDELSESBERETNING

Særlige risici
Klim Sparekasse er eksponeret overfor forskellige risici, hvoraf de væsentligste risici vedrører kreditrisici, markedsrisici samt likviditetsrisici.

Sparekassens risikostyring sker i overensstemmelse med blandt andet bestemmelserne i § 71 bekendtgørelsen samt de politikker, rammer og instrukser, som er fastlagt af sparekassens bestyrelse. Formålet er at minimere de tab, som kan opstå som følge af uforudsete hændelser indenfor de enkelte risikoområder.

Den daglige styring varetages af direktionen efter instruks fra bestyrelsen. Der sker løbende rapportering fra direktionen til bestyrelsen.

For mere detaljerede oplysninger om sparekassens risici henvises til note 17.

Kapitaldækningsregler / CRD IV / CRR
Som led i kapitaldækningsreglerne skal sparekassen opfylde en række specificerede oplysningskrav om sparekassens risici. Samtlige oplysninger i henhold til oplysningskravene, fremgår af sparekassens hjemmeside www.klimsparekasse.dk i en særskilt udarbejdet Risikorapport.

Vederlag til ledelsen
For at tiltrække og fastholde sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionens og ledende medarbejderes aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabets note 5. Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil.

LEDELSESBERETNING

Tilsynsdiamanten
Finanstilsynets tilsynsdiamant angiver fem pejlemærker for pengeinstitutvirksomhed for forhøjet risiko. Sparekassen har forholdt sig således til de fem pejlemærker:

Af nedenstående ses vores eksponeringer i forhold til Tilsynsdiamantens grænseværdier:

Grænseværdier	Finanstilsynet	Sparekassen	Indeks
Summen af store eksponeringer *(Maks. værdi i forhold til basiskapital)*	175%	54%	31
Udlånsvækst *(Maks. værdi om året)*	20%	0%	0
Ejendomseksponering *(Maks. værdi af de samlede udlån)*	25%	3%	14
Stabil funding *(Udlån i forhold til indlån/egenkapital)*	100%	39%	39
Likviditetspejlemærket *(Min. værdi)*	100%	2225%	4

Sparekassen overholder alle fem pejlemærker.

Grafisk fremstilling af pengeinstituttets placering i Tilsynsdiamanten:

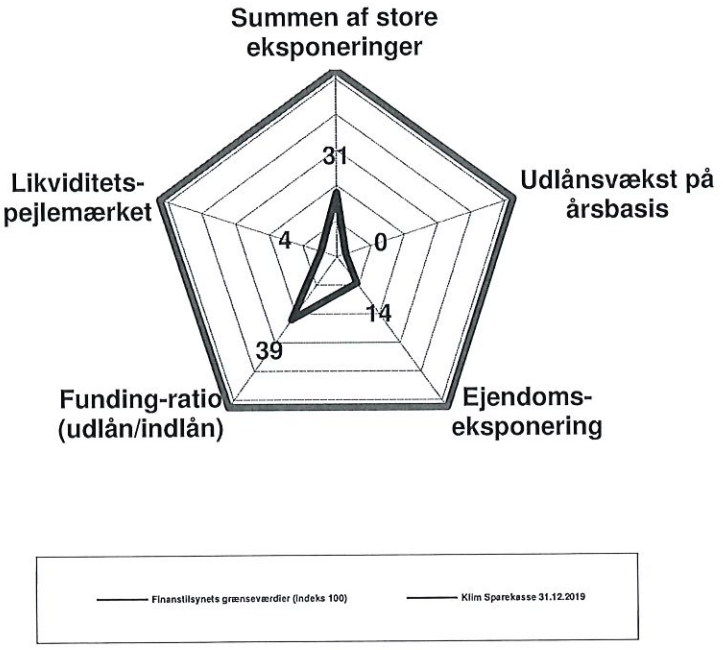

LEDELSESPÅTEGNING

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2019 for Klim Sparekasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 og af resultatet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Klim, den 24. februar 2020

Henrik Agesen
Direktør

Bestyrelse:

Else Myrup Kristensen, Thorup Strand

Svend Sunesen, Øsløs

Søren Nørmølle, V. Thorup

Kristina Kristensen, Klim

Per Bliksted, Arup

Per Boelt Christensen, Thorup Strand

Niels Nørgaard Thomsen, Tranum

Sonia Luther Nielsen, Gøttrup

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til repræsentantskabet i Klim Sparekasse

Konklusion
Vi har revideret årsregnskabet for Klim Sparekasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion
Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Klim Sparekasse den 22. marts 2017 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 3 år frem til og med regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019.

Centrale forhold ved revisionen
Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger
Den regnskabsmæssige værdi af udlån og andre tilgodehavender målt til amortiseret kostpris udgør t.DKK 181.583.Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Vores behandling i revisionen
Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af sparekassens nedskrivninger pr. 31. december 2019, samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2019. Gennemgangen omfattede en vurdering af "Erklæring om SDC A/S' IFRS 9-model" afgivet af datacentralens uafhængige revisor samt en vurdering af "Revisorerklæring om LOPI´s hjælpeværktøj til 2019-årsrapporter" afgivet af foreningens uafhængige revisor.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Centrale forhold ved revisionen, fortsat

- Test af, at sparekassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at sparekassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

  Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

  - sparekassens største eksponeringer,
  - eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som landbrugseksponeringer og ejendomseksponeringer,
  - eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.

- Test af sparekassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.

- Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris side 18, væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder side 28, samt især note 16 og 17 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af sparekassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet, fortsat

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen, fortsat
Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 24. februar 2020

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Henrik Bjørn
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne28606

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	Note	2019 tkr.	2018 tkr.
Renteindtægter	1	12.773	12.507
Renteudgifter	2	526	458
NETTO RENTEINDTÆGTER		**12.247**	**12.049**
Udbytte af aktier mv.		826	221
Gebyrer og provisionsindtægter	3	6.780	6.516
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		203	150
NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER		**19.650**	**18.636**
Kursregulering	4	5.178	151
Andre driftsindtægter		0	0
Udgifter til personale og administration	5	13.502	12.705
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		283	294
Andre driftsudgifter		7	7
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	6	-45	-261
RESULTAT FØR SKAT		**11.081**	**6.042**
Skat	7	1.071	951
ÅRETS RESULTAT		**10.010**	**5.091**
TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
Årets resultat		10.010	5.091
ÅRETS TOTALINDKOMST		**10.010**	**5.091**
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Udbytte for regnskabsåret		398	352
Overført til egenkapital		9.612	4.739
		10.010	**5.091**

BALANCE

	Note	2019 tkr.	2018 tkr.
AKTIVER			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		61.996	53.086
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	8	45.451	36.080
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	9	181.583	191.141
Obligationer til dagsværdi	10	151.706	127.177
Aktier mv.	10	23.633	25.366
Grunde og bygninger i alt	11	1.440	1.500
Domicilejendomme		1.440	1.500
Øvrige materielle aktiver	12	494	717
Aktuelle skatteaktiver		569	1.412
Udskudte skatteaktiver	13	0	15
Aktiver i midlertidig besiddelse		0	0
Andre aktiver		2.643	2.593
Periodeafgræsningsposter		1.852	1.607
AKTIVER		**471.367**	**440.694**
PASSIVER			
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	14	0	0
Indlån og anden gæld	15	376.905	357.738
Aktuelle skatteforpligtelser		0	0
Midlertidigt overtagne forpligtelser		0	0
Andre passiver		5.973	5.219
Periodeafgrænsningsposter		82	81
GÆLD		**382.960**	**363.038**
Hensættelser til udskudt skat	13	0	0
Hensættelser til tab på garantier		234	582
Andre hensatte forpligtelser		24	0
HENSATTE FORPLIGTELSER		**258**	**582**
Garantikapital		13.966	12.549
Overført overskud		73.785	64.173
Foreslået udbytte		398	352
EGENKAPITAL		**88.149**	**77.074**
PASSIVER		**471.367**	**440.694**

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garanti-kapital	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
	tkr.	tkr.	tkr.	
Egenkapital primo 2018	11.591	59.434	338	71.363
Kapitalregulering	958	0	0	958
Årets resultat	0	4.739	352	5.091
Udbetalt udbytte	0	0	-338	-338
Egenkapital ultimo 2018	**12.549**	**64.173**	**352**	**77.074**
Egenkapital primo 2019	**12.549**	**64.173**	**352**	**77.074**
Kapitalregulering	1.417	0	0	1.417
Årets resultat	0	9.612	398	10.010
Udbetalt udbytte	0	0	-352	-352
Egenkapital ultimo 2019	**13.966**	**73.785**	**398**	**88.149**

KAPITALKRAV, KERNEKAPITAL, KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENS

	2019 tkr.	2018 tkr.
Kapitalkrav iht. CRR artikel 92	23.315	23.012
Kapitalkravet udgør 8% af den samlede risikoeksponering (solvenskravet)		
Søjle 2 tillæg	8.743	11.276
Kapitalbevaringsbufferkrav	7.286	5.393
Kontracyklisk kapitalbufferkrav	2.914	0
NEP-krav	3.206	1.438
Samlet kapitalkrav	**45.465**	**41.120**
Egentlig kernekapital	88.149	77.074
Udnyttelse af nettoramme til indløsning af garantkapital	-500	-500
Regulering for garantudbytte	-398	-352
Regulering for udskudt skat	0	0
Forsigtig værdiansættelse	-176	-153
Øvrige fradrag	-7.552	-11.147
Egentlig kernekapital	**79.523**	**64.922**
Kernekapital	**79.523**	**64.922**
Kapitalgrundlag	**79.523**	**64.922**
Kreditrisiko	202.656	212.578
Markedsrisiko	48.743	39.051
Operationel risiko	40.044	36.022
Risikoeksponering	**291.443**	**287.651**
Egentlig kernekapitalprocent	27,3%	22,6%
Kernekapitalprocent	27,3%	22,6%
Kapitalprocent	27,3%	22,6%

Kapital- og kernekapitalprocenter er opgjort efter gældende lovgivning på opgørelsestidspunkterne.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Note

Lovgrundlag, praksis og præsentation 1

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret. Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb der tidligere har været indregnet fremgår af resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris eller amortiseret kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af ændret regnskabsmæssig skøn, indregnes virkningen fremadrettet og på tilsvarende måde som det oprindelig skøn.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter, renteudgifter og gebyrer indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Visse gebyrer og provisioner, der er en del af den effektive rente af et finansielt instrument eller forpligtelse, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af renten på de finansielle instrumenter og forpligtelser under henholdsvis renteindtægter og renteudgifter.

Negative renter af tilgodehavende hos kreditinstitutter indregnes som en renteudgift.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udgifter til personale og administration
Udgifter til personale omfatter løn, pensioner, sociale udgifter og goder m.v. til sparekassens personale, og indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Udgifter til administration omfatter bl.a. markedsføring, it, kontorhold, kontingenter og forsikringer, samt øvrige administrative og driftsmæssige udgifter.

Skat
Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Udskudt skat medregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Balancen

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker der måles til dagsværdi omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominel værdi.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter
Efter de IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Heri indgår udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter, der efter første indregning måles til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Sparekassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det. udestående beløb. Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris
Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Der er som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen implementeret ny praksis for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling
Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadie 2)
Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.
Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover
Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Kreditforringede aktiver (Stadie 3)
Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Sparekassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Definitionen af misligholdelse
Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sin forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventet kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger
Nedskrivninger i stadie 1 og 2:
Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen
Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af sparekassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielser og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier
Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Instituttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg
Instituttet foretager på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Dette foretages på baggrund af sparekassens eksponering i særlige brancher. For 2019 er der foretaget et ledelsesmæssigt skøn vedrørende landbrug.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger i stadie 3
Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger
Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor sparekassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervskunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkasso selskab, som står for inddrivelse af gælden.

Obligationer til dagsværdi
Obligationer og pantebreve, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.
Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Grunde og bygninger
Grunde og bygninger måles ved første indregning til kostværdi, og måles efterfølgende til omvurderet værdi for domicilejendomme. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Domicilejendomme omfatter ejendomme der anvendes i virksomhedens egen drift. Domicilejendomme måles til omvurderet værdi med fradrag af afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi og afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid, der andrager 50 år.

Omvurdering af domicilejendomme foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentlig fra dagsværdien på balancetidspunktet. Omvurderet værdi fastsættes ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmetoder som anført i regnskabsbekendtgørelsen.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger i totalindkomstopgørelsen, og for nedskrivninger der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger over resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver
Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

	Brugstid	Restværdi
Driftsmateriel	3-10 år	0 % af kostpris

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver
Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsaligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser
Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gældspåtagelse til det modtagne provenu, hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Hensatte forpligtelser
Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre et træk på sparekassens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Egenkapital
Foreslået udbytte
Udbytte indregnes som en gældforpligtelse på tidspunket for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter
Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Omregning af fremmed valuta
Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs (lukkekurs). Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs (lukkekurs).

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier
Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultaopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.".

Hoved- og nøgletal
Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen, og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Kommende regnskabsregler
Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 implementerer den internationale regnskabsstandard IFRS 16 vedrørende leasing, der træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplememtering. I forhold til de hidtil gældende regler indebærer ændringen, at kontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Virkningen af de kommende leasingregler vurderes at være uvæsentlig, da sparekassen kun har få leasing- eller leasinglignende kontrakter.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overenstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn.
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Dette gør, at ledelsen har foretaget en række nye skøn forbundet med opgørelsen af nedskrivningerne for 2019, herunder makroøkonomiske skøn baseret på et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor sparekassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

Værdierne på særligt landbrugsengagementer er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsom. Således konstaterer instituttet stort set ingen handel med aktiver som den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især denne type låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsengagementer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der ikke anvendt højere HA-priser end de af Finanstilsynet udmeldte maksimumpriser. Endvidere kan ændringer i de anvendte mælkekvoter og staldpladser mv. medføre behov for yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises at sådanne ændringer vil være væsentlige.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

NOTER VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til landbrug. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg eller indfrielse på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata. Værdiansættelser baseret på værdiansættelsesteknikker er i større omfang baseret på ledelsesmæssige skøn.

Måling af unoterede aktier og visse obligationer

Måling af unoterede aktier og visse obligationer er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier og obligationer er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Renteindtægter			1
Kreditinstitutter og centralbanker	11	11	
Udlån og andre tilgodehavender	11.587	11.473	
Obligationer	1.174	1.023	
Øvrige renteindtægter	1	0	
Renteindtægter i alt	**12.773**	**12.507**	
Renteudgifter			2
Kreditinstitutter og centralbanker, negative renter	292	87	
Indlån og anden gæld	234	371	
Øvrige renteudgifter	0	0	
Renteudgifter i alt	**526**	**458**	
Gebyrer og provisionsindtægter			3
Værdipapirhandel og depoter	370	188	
Betalingsformidling	90	79	
Lånesagsgebyrer	1.002	882	
Garantiprovision	147	254	
Øvrige gebyrer og provisioner	5.171	5.113	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	**6.780**	**6.516**	
Kursreguleringer			4
Obligationer	-1.431	-712	
Aktier mv.	6.536	806	
Valuta	73	57	
Kursreguleringer i alt	**5.178**	**151**	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Udgifter til personale og administration			**5**
Personaleudgifter:			
Lønninger (her er alene tale om faste løndele)	5.929	5.452	
Pensioner	534	503	
Udgifter til social sikring og afgifter mv.	969	815	
I alt	**7.432**	**6.770**	
Øvrige administrationsomkostninger	6.070	5.935	
Udgifter til personale og administration i alt	**13.502**	**12.705**	
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion:			
Direktion - løn incl. pension (her er alene tale om faste løndele)	1.376	1.284	
Antal direktionsmedlemmer	1	1	
Bestyrelsesformand (fast vederlag)	25	25	
Næstformand (fast vederlag)	15	15	
Menige bestyrelsesmedlemmer (fast vederlag)	83	72	
Antal bestyrelsesmedlemmer	8	8	
I alt	**1.499**	**1.396**	

Klim Sparekasse har ikke udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere. Stigningen i lønninger skyldes i overvejende grad nye feriepengeregler.

Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	**9,8**	**10,5**

Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil, som kan udleveres ved henvendelse til sparekassen.

Honorar til revisionsfirmaer:		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	119	125
Andre ydelser	25	25
Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører den lovpligtig revision incl. moms	144	150

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender i regnskabsåret			**6**
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb	225	254	
Årets nedskrivninger	**225**	**254**	
Året nedskrivninger og hensættelser netto	225	254	
Renter af nedskrevne fordringer	-459	-513	
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-5	-8	
Endelig tabt ikke tidligere individuelt nedskrevet	194	6	
Årets samlede nedskrivninger på udlån og tilg. m.m.	**-45**	**-261**	
Årets nedskrivningsprocent	0,0	-0,1	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	4,3	4,6	
Skat			**7**
Aktuel skat	1.056	884	
Ændring i udskudt skat	15	67	
Regulering tidligere år	0	0	
Skat i alt	**1.071**	**951**	
Skatteafstemning			
Gældende skattesats	22,0	22,0	
Permanente afvigelser	-12,3	-6,3	
Effektiv skatteprocent	**9,7**	**15,7**	

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			**8**
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	45.451	36.080	
Tilgodehavender i alt	**45.451**	**36.080**	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	45.451	36.080	
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris			**9**
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger	192.662	202.558	
Nedskrivninger ultimo	11.079	11.417	
Udlån og tilgodehavender ultimo	**181.583**	**191.141**	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	1.250	174	
Til og med 3 måneder	3.821	3.638	
Over 3 måneder og til og med 1 år	29.780	23.527	
Over 1 år og til og med 5 år	83.327	89.805	
Over 5 år	63.405	73.997	

Delvis nedskrevne tilgodehavender
Der er foretaget delvis nedskrivning på udlån og tilgodehavender som følge af indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Individuelt vurderet udlån		
Værdiansættelse før nedskrivning	29.957	22.436
Værdiansættelse efter nedskrivning	20.114	12.083

NOTER TIL BALANCEN

Note
9

2019

Udlån og tilgodehavender:	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Nedskrivninger primo	585	479	10.687	11.751
Årets nedskrivninger, netto	95	233	210	538
Overført fra stadie 1	-188	54	134	0
Overført fra stadie 2	73	-95	22	0
Endelig tabt	0	0	-1.210	-1.210
Ultimo	**565**	**671**	**9.843**	**11.079**
Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	200	195	188	583
Årets hensættelser	-132	-191	-2	-325
Overført fra stadie 1	-10	10	0	0
Ultimo	**58**	**14**	**186**	**258**
Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	60	0	0	60
Årets nedskrivninger, netto	12	0	0	12
Ultimo	**72**	**0**	**0**	**72**

2018

Udlån og tilgodehavender:	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Nedskrivninger primo	350	785	12.018	13.153
Årets nedskrivninger, netto	219	-230	-227	-238
Overført fra stadie 1	-112	52	60	0
Overført fra stadie 2	128	-128	0	0
Endelig tabt	0	0	-1.498	-1.498
Total	**585**	**479**	**10.353**	**11.417**
Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	234	200	0	434
Årets hensættelser	-34	-5	188	149
Ultimo	**200**	**195**	**188**	**583**
Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	51	0	0	51
Årets nedskrivninger, netto	9	0	0	9
Ultimo	**60**	**0**	**0**	**60**

	2019	**2018**
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt ultimo	**11.409**	**12.060**

NOTER TIL BALANCEN

Note
9

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2019

Eksponeringer, der er:	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Kreditforringede	0	0	29.957	29.957
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	10.578	9.062	0	19.640
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	188.825	69.344	0	258.169
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (3+2a)	24.467	72	0	24.539
Total	**223.870**	**78.478**	**29.957**	**332.305**

2018

Eksponeringer, der er:	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Kreditforringede (1)	0	0	22.436	22.436
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	8.325	14.960	0	23.285
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	179.976	39.443	0	219.419
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (3+2a)	55.891	195	0	56.086
I alt	**244.192**	**54.598**	**22.436**	**321.226**

NOTER TIL BALANCEN

Note
9

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2019	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	43.679	9.543	7.712	60.934
Industri og råstofudvikling	3.589	2.188	0	5.777
Energiforsyning	800	0	0	800
Bygge og anlæg	3.276	732	1.200	5.208
Handel	4.989	1.363	500	6.852
Transport, hoteller og restauranter	6.617	1.119	7.236	14.972
Information og kommunikation	216	3	0	219
Finansiering og forsikring	4.149	0	0	4.149
Fast ejendom	9.398	1.781	297	11.476
Øvrige erhverv	14.844	3.502	2.094	20.440
Erhverv i alt	**91.557**	**20.231**	**19.039**	**130.827**
Private	**132.313**	**58.247**	**10.918**	**201.478**
I alt	**223.870**	**78.478**	**29.957**	**332.305**

2018	**Stadie 1**	**Stadie 2**	**Stadie 3**	**Total**
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	32.283	20.566	4.003	56.852
Industri og råstofudvikling	3.554	3.226	0	6.780
Energiforsyning	950	0	0	950
Bygge og anlæg	2.684	435	1.229	4.348
Handel	5.822	1.527	500	7.849
Transport, hoteller og restauranter	4.713	2.355	6.487	13.555
Information og kommunikation	215	0	0	215
Finansiering og forsikring	1.539	0	0	1.539
Fast ejendom	8.335	4.376	0	12.711
Øvrige erhverv	19.140	1.830	2.261	23.231
Erhverv i alt	**79.235**	**34.315**	**14.480**	**128.030**
Private	**164.957**	**20.283**	**7.956**	**193.196**
I alt	**244.192**	**54.598**	**22.436**	**321.226**

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Værdipapirer			**10**
Obligationer til dagsværdi	151.706	127.177	
Aktier mv.	23.633	25.366	
Værdipapirer i alt	**175.339**	**152.543**	
Der kan klassificeres således			
Handelsbeholdning	157.679	132.549	
Anlægsbeholdning	17.660	19.994	
Sektoraktier der måles til dagsværdi på basis af ikke-observerbare input (niveau 3)			
Regnskabsmæssig værdi primo	924	906	
Tilgang	0	0	
Afgang	0	0	
Kursregulering	109	18	
Værdi ultimo	**1.033**	**924**	
Ejendomme			**11**
Domicilejendomme			
Omvurderet værdi primo	1.500	1.560	
Afskrivninger	-60	-60	
Omvurderet værdi ultimo	**1.440**	**1.500**	
Ejendomme i alt	**1.440**	**1.500**	

Der har ikke været eksterne eksperter involveret i værdimålingen

NOTER TIL BALANCEN

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Øvrige materielle anlægsaktiver			12
Driftsmidler			
Kostpris primo	2.189	2.051	
Tilgang i årets løb	0	138	
Afgang i årets løb	0	0	
Kostpris ultimo	**2.189**	**2.189**	
Af- og nedskrivninger primo	1.472	1.238	
Årets afskrivninger	223	234	
Afskrivninger afhændede aktiver	0	0	
Af- og nedskrivninger ultimo	**1.695**	**1.472**	
Bogført værdi ultimo	**494**	**717**	
Øvrige materielle anlægsaktiver i alt	**494**	**717**	
Udskudte skatteaktiver / hensættelser til udskudt skat			13
Aktiveret primo	15	-10	
Ændring i regnskabspraksis, IFRS9	0	92	
Årets regulering	-15	-67	
Aktiveret ultimo	**0**	**15**	
Der vedrører følgende poster:			
Udlån	-323	312	
Materielle anlægsaktiver	8	-23	
Periodiserede omkostninger	315	-274	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker			14
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker, på anfordring	0	0	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	**0**	**0**	
Indlån og anden gæld			15
Anfordring	338.215	322.633	
Tidsindskud	5.583	6.668	
Særlige indlånsformer	33.107	28.437	
Indlån og anden gæld i alt	**376.905**	**357.738**	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	343.007	326.532	
Til og med 3 måneder	4.841	4.220	
Over 3 måneder og til og med 1 år	1.082	2.830	
Over 1 år og til og med 5 år	5.764	4.876	
Over 5 år	22.211	19.280	
	376.905	**357.738**	

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

Finansielle risici **Note 16**

Sparekassens virksomhed medfører, at sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper: kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici og operationel risici.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunden helt eller delvis misligholder deres betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under sparekassens likviditetsberedsskab.

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er sparekassens overordnede politik, at sparekassen kun påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som sparekassen drives efter, og som sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styring af.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som dagligt påvirker sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

Det er sparekassens politik, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, og kundernes evne og vilje til at opfylde påtagne forpligtelser er styrende for sparekassens kreditgivning.

Sparekassens kreditrisiko er spredt på en lang række mindre engagementer. Det tilstræbes, at enkeltengagementer kun kortvarigt overstiger 10 pct. af sparekassens egenkapital, for så vidt angår den ikke sikrede del af engagementet.

I forbindelse med kreditgivning tilstræbes, at sparekassen har den højest opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning af risikoen på engagementet.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer og
- biler

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

Ved kreditgivning til erhvervskunder er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer
- driftsmidler
- varelagre og
- tilgodehavender

Kreditrisici er yderligere beskrevet i note 17.

Markedsrisici

Det er sparekassens politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer, som ikke må overskrides.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Sparekassen har meget begrænset valutarisiko, der primært består i kontantbeholdning af udenlandsk valuta.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder som: Sparinvest Holding A/S, DLR Kredit A/S, PRAS A/S, VP Securities A/S og SDC Holding A/S. Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters egne afdelinger eller lignende, og anses derfor ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko. Herudover har sparekassen kun en mindre portefølje af børsnoterede aktier.

Sparekassen ejer i fuldt omfang de lokaler, hvorfra sparekassen driver virksomhed. Alene i begrænset omfang ønsker sparekassen at eje investeringsejendomme der ikke anvendes til eget brug. Hele den nuværende ejendomsportefølje er således domicilejendomme.

Følsomheden i sparekassens markedsrisici er yderligere beskrevet i note 18.

Likviditetsrisici

Det er sparekassens mål, at udlån skal kunne finansieres af summen på indlån fra kunder og egenkapital.

Det tilstræbes endvidere, at sparekassen, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters lines.

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af de operationelle risici.

It-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC – Skandinavisk Data Center, som sparekassen ejer sammen med en række andre pengeinstitutter. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende de nødvendige justeringer heraf.

	2019 Procent	2018 Procent	Note
Kreditrisici			**17**
Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier			
Offentlige myndigheder	0	0	
Erhverv, herunder:			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	18	18	
Industri og råstofindvinding	2	2	
Energiforsyning	0	0	
Bygge- og anlægsvirksomhed	1	1	
Handel	1	2	
Transport, hoteller og restauranter	4	4	
Information og kommunikation	0	0	
Finansiering og forsikring	2	1	
Fast ejendom	3	4	
Øvrige erhverv	5	6	
Erhverv i alt	**36**	**38**	
Private	**64**	**62**	
I alt	**100**	**100**	

Sparekassen har en del engagementer med mindre arealer af landbrugsjord, men hvor hovedindtægten ikke kommer fra landbrugsvirksomhed. Disse engagementer er fra og med 2013 placeret i øvrige erhverv.

Samlet krediteksponering	tkr.	tkr.
Udlån før nedskrivninger	192.662	202.892
Afgivne garantier	72.504	64.470
Samlet krediteksponering i alt	**265.166**	**267.362**

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Markedsrisici			**18**
Valutarisici			
Mellemværende i fremmed valuta			
Aktiver i fremmed valuta	660	602	
Valutaposition	**660**	**602**	
Valutaposition i procent	**0,8**	**0,9**	
Renterisici			
Beregnet renterisiko			
Renterisiko på værdipapirer	3.101	2.298	
Renterisiko i alt	**3.101**	**2.298**	
Renterisiko i procent	**3,9**	**3,5**	

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Eventualforpligtelser			**19**
Stillede garantier mv.			
Finansgarantier	3.890	6.301	
Tabsgarantier for realkreditudlån	46.438	44.693	
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	6.042	3.824	
Øvrige garantier	16.134	9.652	
I alt	**72.504**	**64.470**	

Andre forpligtende aftaler
Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om levering af serviceydelser på IT området. Betaling for udtræden af denne aftale i aftalens opsigelsesperiode udgør tkr. 8.226, svarende til den normale betaling til SDC A/S i 48 måneder.

Afgivne sikkerheder mv.
Ingen.

Nærtstående parter **20**

Bestemmende indflydelse
Ingen garanter har bestemmende indflydelse på Klim Sparekasse.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med
Klim Sparekasses nærtstående parter med væsentlig indflydelse omfatter sparekassens bestyrelse og direktion samt disse personers relaterede familiemedlemmer.

NOTER: ØVRIGE OPLYSNINGER

	2019 tkr.	2018 tkr.	Note
Ledelseshverv			**20**

Direktør Henrik Agesen
Bestyrelsesmedlem i:
- Den selvejende institution Thorup-Klim Hallen
- Fjerritslev Fjernvarme A.m.b.a.

Sonia Luther Nielsen
Bestyrelsesmedlem i:
- Han Herred Efterskole, formand

Niels Nørgaard Thomsen
Bestyrelsesmedlem i:
- Tranum Kraftvarmeværk

Kristina Kristensen
Bestyrelsesmedlem i:
- Klim Fribørnehave og Vuggestue

Ingen øvrige bestyrelsesmedlemmer beklæder ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder.

Direktion og bestyrelse
Størrelse af lån, kautioner og garantier stillet for medlemmerne i sparekassen.

	tkr.	tkr.
Direktion	225	225
Bestyrelse	7.395	2.653

Lån mv. til direktion og bestyrelse er givet på sparekassens normale markedsmæssige vilkår, med en rente i intervallet 3 % til 12 %

HOVED- OG NØGLETAL

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	19.650	18.636	17.872	16.704	16.454
Kursreguleringer	5.178	151	2.454	1.689	92
Udgifter til personale og administration	13.502	12.705	11.178	10.811	9.630
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende mv	-45	-261	803	857	985
Skat	1.071	951	1.483	1.377	845
Årets resultat	10.010	5.091	6.739	5.193	4.230
Balance					
Udlån og tilgodehavender	181.583	191.141	170.103	161.842	150.865
Egenkapital	88.149	77.074	71.689	64.885	59.838
Aktiver i alt	471.367	440.694	412.039	422.168	394.470
Nøgletal					
Kapitalprocent	27,3	22,6	22,4	21,6	21,9
Kernekapitalprocent	27,3	22,6	22,4	21,6	21,9
Egenkapitalforrentning før skat	13,4	8,1	12,0	10,5	8,8
Egenkapitalforrentning efter skat	12,1	6,9	9,9	8,3	7,3
Indtjening pr. omkostningskrone	1,8	1,5	1,7	1,6	1,4
Renterisiko	3,9	3,5	4,3	3,9	2,7
Valutaposition	0,8	0,9	0,7	1,0	1,3
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån incl. nedskrivninger i forhold til indlån	51,1	56,7	54,5	49,4	50,0
Udlån i forhold til egenkapital	2,1	2,5	2,4	2,5	2,5
Årets udlånsvækst	-5,0	12,3	5,1	7,3	-1,0
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	-	-	374,9	398,9	415,0
Likviditet opgjort efter LCR	2.182,9	1.861,5	1.681,7	1.858,8	-
Summen af store eksponeringer	54,2	54,5	21,4	11,6	18,6
Årets nedskrivningsprocent	0,0	-0,1	0,3	0,4	0,5
Afkastningsgrad	2,1	1,2	1,6	1,2	1,1

REPRÆSENTANTSKAB

Repræsentantskab
(1/1-2017 til 31/12-2020)

Else Myrup Kristensen, Thorup Strand
Karl Otto Damsgaard, Klim
Jørgen Hasager, Fjerritslev
Svend Sunesen, Øsløs
Per Boelt Christensen, Thorup Strand
Jørgen Olesen, Frøstrup
Sonia Luther Nielsen, Gøttrup
Susanne Baymler Anisimov, Slettestrand
Morten Knudsen, Klim
Jesper Studsgaard Olsen, Thorup Strand
Finn Ahlman Kær, Øsløs
Bertel Winther, Klim
Kirsten Holm Nielsen, Thorup Strand
Niels Nørgaard Thomsen, Tranum
Peter Mikkelsen, Arentsminde
Mogens Røjbæk, Øsløs
Sonja Breum Larsen, Fjerritslev
Finn Grishauge, Gøttrup Strand
Jørgen Jacobsen, Vesløs
Kristen Myrup Madsen, Klim Odde
Tove Olesen, Fjerritslev
Pia Rasmussen, Klim
Kasper Kirkensgaard Grishauge, Gøttrup
Konrad Helenius Nielsen, Klim Bjerg
Henrik Fjordside Have, Tranbjerg
Kristian Peter Jakobsen, Vester Thorup
Lars Lynglund, Fjerritslev
Lasse Vilsen, Vester Thorup
Tommy Vestergaard, Aabybro
Søren Nørmølle, Vester Thorup
Per Bliksted, Arup
Pernille Miller, Thorup Strand
Otto Styrbæk, Vester Thorup
Mads Pedersen, Vester Thorup
Ole Mommer, Øsløs
Per Godiksen, Skerping
Kristina Kristensen, Klim
Else Roelsgaard Pedersen, Fjerritslev
Sven Schoess, Fjerritslev
Elisa Rasmussen, Klim
Thomas Jepsen, Thorup Strand

MEDARBEJDERE

Medarbejdere	Prokurist Mogens Pedersen Fuldmægtig Joan Richardt Jensen Erhvervsrådgiver Klaus Hjort Larsen Kunderådgiver Trine Møller Kirk Kunderådgiver Hanne Frederiksen Schade Kunderådgiver Kalle Johan B. Christensen Assistent Dorit Nygård Kjeldsen Assistent Jette Mommer Assistent Iuliia Shevchenko Jensen Assistent Else Marie Overgaard